

Krajský úřad Ústeckého kraje

Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Odbor životního prostředí a zemědělství

dle rozdělovníku

Datum: 24. 10. 2019
Spisová značka: KUUK/69324/2019/ZPZ/ODP-544
Jednací číslo: KUUK/145426/2019/ZPZ
JID: 173565/2019/KUUK
Vyřizuje / linka: Jarmila Jandová / jandova.j@kr-ustecky.cz /130
Počet listů/příloh: 1/0

Řízení ve věci povolení kácení dřevin v aleji Elišky Krásnohorské, Ústí nad Labem

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako odvolací orgán příslušný podle § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, na základě odvolání spolku Pankrácká společnost z.s., Hudečkova 12/1097, 140 00 Praha 4, v řízení o povolení kácení celkem 26 dřevin, zahájeném na žádost Statutárního města Ústí nad Labem, Velká Hradební 2336/8, Ústí nad Labem, IČ: 00081531, přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dle § 94 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád), a rozhodl tak, že

1. podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu mění část rozhodnutí, týkající se stromů A01335, A01343, A01352, A01369, A01371, A01389, A01392 tak, že:

výrok I. zní: **I. povoluje**

podle ust. § 8 odst. 1) zákona **pokácení 7 ex. lípy** (*Tilia sp.*), rostoucích na p.p.č. 4186/1 k.ú. Ústí nad Labem (pasportizační čísla A01335, A01343, A01352, A01369, A01371, A01389, A01392);

výrok II. zní: **II. ukládá**

podle ust. § 9 zákona **náhradní výsadbu 8 ex. lípy velkolisté** (*Tilia platyphyllos*) na p.p.č. 4186/1 k.ú. Ústí nad Labem, a to ve spodní části aleje mezi jejím křížením s ul. Veleslavínova a Na Vyhlídce, a zároveň ukládá pětiletou následnou péči o tyto dřeviny;

ve **výroku III. druhá odrážka zní:**

„- kácení bude provedeno v době od 1. 10. do 15. 11. nebo od 15. 3. do 31. 3. kalendářního roku,“

za tuto odrážku se vkládá další odrážka, která zní:

„- při kácení bude zajištěna přítomnost odborně způsobilé osoby, která před rozřezáním kmenů a odvozem dřevní hmoty provede prohlídku kmenů a pařezů pro zjištění přítomnosti zvláště chráněných druhů. Zpráva o provedené prohlídce bude do 15 dnů předána magistrátu města Ústí nad Labem, odboru životního prostředí. V případě nálezu zvláště chráněných druhů odborně způsobilá osoba na místě určí další postup prací s ohledem na zásady ochrany těchto druhů a žadatel příslušnému orgánu ochrany přírody (krajský úřad Ústeckého kraje) zašle oznámení k projednání dalšího postupu v souladu s ustanoveními § 50 a § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,“

ostatní části výroku zůstávají beze změny.

2. podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu ruší část rozhodnutí, týkající se stromu A01350, a řízení o povolení kácení tohoto stromu **zastavuje**.

3. podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu ruší část rozhodnutí, týkající se ostatních stromů, a **vrací k novému projednání** Magistrátu města Ústí nad Labem.

ODŮVODNĚNÍ

I. rekapitulace předchozího řízení

Statutární město Ústí nad Labem, Velká Hradební 2336/8, Ústí nad Labem, zastoupené dle organizačního řádu vedoucím oddělení údržby majetku Magistrátu města Ústí nad Labem (dále jen žadatel), podalo dne 25. 10. 2017 žádost o povolení kácení celkem 26 dřevin (z toho 24 ex. lípy a 2 ex. javoru), rostoucích na p.p.č. 4186/1 v k.ú. Ústí nad Labem – alej v ul. Elišky Krásnohorské. Důvodem pro kácení stromů je jejich špatný zdravotní stav nebo špatná provozní bezpečnost, v případě javorů je důvodem narušení koncepce aleje (jiný druh dřeviny), kácením dojde k uvolnění prostoru pro novou výsadbu a k dosažení celistvosti aleje. Po provedení kácení má být provedena nová výsadba do proluk a uvolněných míst v počtu 36 ex. lípy velkolisté. K žádosti byl přiložen zákres stromů určených ke kácení v mapě, tabulka s údaji z inventarizace dřevin, provedené v letech 2016 – 2017, a příloha s několika fotografiemi každého stromu. Odbor životního prostředí Magistrátu města Ústí nad Labem (dále jen magistrát) jako příslušný orgán ochrany přírody pro povolení kácení dle ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen zákon) vyzval žadatele k doplnění žádosti o koncepci obnovy či rekonstrukce aleje, včetně jasného plánu náhradní výsadby a etapizace rekonstrukce. Žadatel dne 8. 12. 2017 doplnil žádost o dokument „Návrh rekonstrukce ul. Elišky Krásnohorské k.ú. Ústí nad Labem“, navrhovaný počet stromů pro náhradní výsadbu zároveň zvýšil na 45. Magistrát následně oznámil zahájení řízení účastníkům a spolkům, které u něj mají podanou žádost podle § 70 odst. 2 zákona, zároveň oznámil provedení místního šetření. Do řízení se přihlásily spolky Stop tunelům, Ústecké šrouby a Pankrácká společnost.

Dne 5. 2. 2018 provedl magistrát místní šetření, ze kterého pořídil protokol, ve kterém mj. konstatuje, že v 90. letech došlo k výraznému zásahu do stanovištních podmínek stromů vybudováním opěrných zdí a úpravě terénu, čímž byl zasažen kořenový systém stromů; v minulosti zde došlo opakovaně k pádu stromu, v posledních letech zde bylo pokáceno 10 stromů v režimu havarijního kácení, kořeny stromů jsou napadeny dřevomorem kořenovým; estetické a funkční hodnoty dřevin jsou vázány na alej, která jako celek má vysokou estetickou a funkční hodnotu, nicméně její stav je celkově zhoršený se zhoršenou až kritickou provozní bezpečností; i přes velký rozsah kácení (26 stromů z 81) zůstanou v aleji vzrostlé staré lípy, které budou dále plnit společenské, mikroklimatické a ekologické funkce; při místním šetření nebyly nalezeny okolnosti naznačující výskyt chráněných druhů živočichů, většina dutin je trvale zamokřena dešťovou vodou.

Dne 8. 2. 2019 podal spolek Ústecké šrouby návrh na přerušování řízení do začátku vegetační doby pro posouzení vitality dřevin a zároveň námitku systémové podjatosti magistrátu. Magistrát námitku systémové podjatosti postoupil krajskému úřadu, který o ní rozhodl tak, že úřední osoby magistrátu nejsou vyloučeny z projednávání tohoto řízení. Magistrát následně oznámil pokračování řízení a v souladu s ustanovením § 36 odst. 1 správního řádu dal účastníkům možnost se vyjádřit. Toho žádný účastník nevyužil a magistrát dne 6. 3. 2019 vydal rozhodnutí, kterým povolil kácení předmětných 26 stromů, uložil náhradní výsadbu 45 stromů včetně pětileté následné péče a stanovil podmínky provedení kácení, náhradní výsadby i následné péče. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvádí výčet stromů s rozsáhlými nebo kumulovanými dutinami s hnilobou kmene nebo kosterních větví, stromy s puklinami na kmenech, hnilobou při bázi, ústupem koruny, stromy s kmeny silně porostlými břečťanem. Dále vyhodnocuje estetické a funkční hodnoty stromů, a to v rámci aleje jako celku, jehož hodnoty přesahují hodnoty individuálních stromů. Dále posuzuje možnost výskytu zvláště chráněných druhů, jejich výskyt hodnotí jako nepravděpodobný vzhledem k charakteru dutin, které jsou zamokřené a tudíž nevhodné pro dutinové druhy chráněného saproxylického hmyzu. Dále magistrát zvážil důvody pro kácení ve srovnání s veřejným zájmem na zachování stromů. Důvodem pro kácení je špatný zdravotní stav stromů a zhoršená provozní bezpečnost, což magistrát shledal jako závažný důvod pro povolení kácení. Dále magistrát

odůvodnil uložení náhradní výsadby jako částečnou kompenzaci za ekologickou újmu, vzniklou kácením.

Proti tomuto rozhodnutí podala dne 2. 4. 2019 Pankrácká společnost odvolání bez udání důvodů. Magistrát oznámil ostatním účastníkům podání odvolání a dal jim možnost se k němu vyjádřit, následně odvolání včetně spisu postoupil krajskému úřadu. Dne 18. 7. 2019 Pankrácká společnost doplnila odvolání uvedením odvolacích důvodů, spolek namítá, že zhodnocení zdravotního stavu nebylo v rozhodnutí provedeno u jednotlivých stromů, ale paušálně, stejně jako vyhodnocení estetického a funkčního významu; spolek zadal zpracování znaleckého posudku, který bude předložen do konce srpna. Dále spolek namítá, že nebyla stanovena výše ekologické újmy, a upozorňuje na metodiku výpočtu ekologické újmy dle Agentury ochrany přírody a krajiny. Dne 28.9. se vyjádřil spolek Ústecké šrouby s tím, že v rozhodnutí nejsou dostatečně porovnány důvody pro kácení s estetickým a funkčním významem dřevin, náhradní výsadba je uložena dle libovůle, i tento spolek zadal zpracování znaleckého posudku s termínem předložení v listopadu a navrhuje řízení přerušit do doby jeho zpracování, nebo napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu projednání. Krajský úřad dne 1. 10. kontaktoval Pankráckou společnost s dotazem na termín zpracování jejího znaleckého posudku, spolek přislíbil posudek dodat do jednoho týdne. Dne 11. 10. obdržel krajský úřad znalecký posudek od znalce Ing. Tomáše Forala, Brno, dne 14. 10. pak dodatek k tomuto posudku.

Dne 14. 10. 2019 provedl krajský úřad ohledání aleje El. Krásnohorské, o čemž předem informoval účastníky řízení a zároveň jim dal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Z ohledání byl zapsán protokol, jehož přílohou jsou poznámky k aktuálnímu stavu jednotlivých stromů v aleji, vepsané do inventarizační tabulky dřevin a do situačního plánu. Stejněho dne pak krajský úřad obdržel vyjádření Ústeckých šroubů.

II. zjištění odvolacího orgánu

Ze spisového materiálu je zřejmé, že napadené rozhodnutí bylo vydáno příslušným úřadem po provedeném řízení, jehož zahájení bylo všem účastníkům řádně oznámeno. Účastníci byli poučeni o svých procesních právech, bylo jim oznámeno konání místního šetření a měli možnost uplatňovat své návrhy. Rozhodnutí obsahuje výrok o řešení otázky, která byla předmětem řízení, citaci právního ustanovení, podle něhož bylo rozhodováno, i označení účastníka řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu. V odůvodnění je stručně popsán průběh řízení a uveden výčet podkladů rozhodnutí a důvody pro jeho vydání. Krajský úřad tak neshledal na postupu magistrátu ani samotném rozhodnutí žádnou nezákonnost, která by sama o sobě odůvodňovala jeho zrušení.

Při ohledání na místě dne 14. 10. byla přítomna dendroložka města Ústí nad Labem, která provedla inventarizaci stromů v aleji v letech 2016 – 2017, údaje o stavu stromů z této inventarizace byly použity pro žádost o povolení kácení. Při ohledání bylo zjištěno:

Alej El. Krásnohorské je dvoustranná alej vzrostlých lip (*Tilia sp.*) o stáří cca 120 let, délka aleje je cca 500 m. Alej vede v úvozu historické cesty ve svahu, který se zvedá severním směrem. V současnosti alejí prochází asfaltový pěší chodník, po obou stranách zakončený betonovou obrubou, která po pravé straně (při pohledu zdola nahoru) přechází v zídku vysokou až cca 1 m. Místy jsou v rozšířených úsecích umístěny lavičky, na několika místech se ze stran připojují další chodníky. Alej je důležitou pěší spojkou a je tedy chodci hojně využívána, frekvence pohybu osob je prakticky neustálá. Asfaltový povrch i obruby a zídky byly evidentně postaveny v době, kdy zde alejové stromy již rostly, probíhají v těsné blízkosti kmenů stromů, které byly pro ochranu opatřeny dřevěnými rabátky. Povrch půdy v aleji je z větší části zastíněný a porostlý břechtanem, který se pne i po kmenech stromů.

Na stromy, které jsou předmětem tohoto řízení, byla při ohledání pro jejich jednoznačnou identifikaci nasprejována inventární čísla. Na místě bylo zjištěno, že údaje o stavu stromů (výskyt dutin, větvení, poranění stromu) odpovídají skutečnosti, avšak vzhledem k tomu, že

inventarizace byla provedena před 2 – 3 lety, u některých stromů došlo ke změnám – rozvoji poruch. Další závady stromů jsou nově viditelné poté, co v letním období 2019 došlo k ořezu suchých větví a odsekání břečťanu. Níže jsou uvedeny poznámky a doplnění ke stromům, u kterých byly zjištěny viditelné rozdíly současného stavu od stavu dle popisu v žádosti, a dále pro úplnost také poznámky k některým dalším stromům v aleji, které nejsou v tomto řízení zahrnuty:

A01330 (není v řízení): tento strom je zcela suchý, v blízkosti se nachází další zcela suchý strom, který ale roste dále od alejové řady, není zahrnut do aleje a nemá tedy inventární číslo. U suchých stromů se postupně odlamují a padají větve, závažně tedy ohrožují bezpečnost a měly by být co nejdříve odstraněny.

A01335: celý strom je nahnutý na stranu, podprůměrný vzrůst a estetický význam.

A01338 (není v řízení): mohutný strom, nadprůměrný vzrůst a estetický význam, perspektiva dlouhodobá, na jedné větvi řada menších dutin.

A01339 (není v řízení): mladá výsadba lípy, kmínek stromu mechanicky poškozen.

A01343: puklina na obou stranách kmene – nebezpečí rozlomení kmene, nadprůměrný vzrůst a estetický význam.

A01346: náklon celého stromu, koruna ustupuje. Snížený vzrůst a estetický význam.

A01350: dle inventarizace zlomený mladý stromek – již zde není, zřejmě byl odříznut.

Bez inv. čísla (není v řízení): lípa z mladé výsadby v proluce mezi A01351 a A01352, zaškrcený kmínek ze špatně provedeného úvazu, zanedbaná následná péče o výsadbu. Na místě byl úvazek povolen.

A01352: trhliny na kmeni s uvolněnou kůrou, pokročilá destrukce kmene, aktuální provozní bezpečnost 3 – výrazně zhoršená.

A01360: chybí terminál, podprůměrný vzrůst a estetický význam.

A01361 (není v řízení): lípa z mladé výsadby, nebyl proveden řez stromku, stromek nevhodně obrůstá, zanedbaná následná péče o výsadbu.

A01369: dutina v místě praskliny po odřezané větvi – předpoklad poruchy probíhající celou spodní částí kmene, v dutině mladá plodnice václavky.

A01371: rozsáhlá podélná otevřená dutina na dvou ze tří kosterních větví.

A01373 (není v řízení): zbytek starého pařezu s plodnicemi dřevomoru kořenového.

A01376 (není v řízení): na bázi kmene plodnice troudnatce, nasvědčuje hnilobě kmene v této oblasti.

A01378: torzo s kmenovými výmladky.

A01380: stabilita zatím vypadá bez závad, vzhledem ke stavbě zídky v blízkosti kmene je pravděpodobné poškození kořenů v minulosti.

A01385: v popisu v žádosti uvedené jako torzo, podle ohledání se zatím nejedná o torzo, ale tvoří se sekundární koruna ve spodní části kmene.

A01387: zatím bez viditelných statických poruch.

A01389: jedna ze dvou kosterních větví byla suchá – již je odříznutá. Jedná se o strom na fotografii na str. 10 znaleckého posudku předloženého dne 11. 10. 2019.

A01392: torzo lípy téměř není vidět pod obrostem břečťanu, který tvoří fertilní větve. Břečťan i po osekání u báze zatím nesesychá.

A01401: zatím bez viditelných statických poruch.

2x javor bez inv. čísla, obvod 145 a 138 cm: zdravotní stav obou stromů zatím vyhovující, kácení navrženo za účelem obnovy aleje.

Ohledáním na místě bylo zjištěno, že v letním období 2019 byl proveden ořez suchých větví a osekání břečťanu, který na většině stromů již viditelně prosychá. V některých prolukách byly v minulosti vysazeny nové lípy, u kterých ale byla zcela zanedbána následná péče – již při výsadbě lípy v proluce mezi A01351 a A01352 byl stromek špatně ukotven, úvazy následně nebyly zkontrolovány, až došlo k zaškrcení kmínku. Toto dokumentuje i dodatek znaleckého posudku fotografií na str. 10. U dalších stromků jsou poškozené kmínky a nebyl proveden potřebný prořez. Je evidentní, že péči o madé výsadby není věnována patřičná

pozornost tak, aby tyto stromky mohly v budoucnu nahradit vzrostlé alejové lípy a byly zajištěny předpoklady pro dlouhodobou perspektivu zdravého růstu. Zanedbání péče v prvních 5 – 10 letech po výsadbě vede k rozvoji poruch stability, které později již nejdou odstranit, jak je dokumentováno i v dodatku ke znaleckému posudku na str. 5 – 6 u stromku A01328 (není předmětem řízení).

Žadatel do správního řízení dodal dokument „Návrh rekonstrukce ul. Elišky Krásnohorské k.ú. Ústí nad Labem“. V tomto dokumentu je rekonstrukce aleje rozvržena do dvou fází, v první fázi kácení 24 lip a 2 javory a výsadba 45 nových lip do proluk dle tohoto správního řízení, v konečné fázi kompletní výměna všech stromů. Koncepce péče a stávající alejové stromy je zde shrnuta do tří vět: „V této aleji budou stromy pravidelně kontrolovány. Budou vždy odstraněny stromy ve špatném zdravotním stavu nebo ve snížené provozní bezpečnosti. Dřeviny budou vždy ihned nahrazeny novou výsadbou dle vytyčovacího plánu.“ Dále se v tomto dokumentu již jen popisuje technologie výsadby stromů a následné péče, bez uvedení konkrétních termínů nebo intervalů kontrol, pouze s odkazem na příslušné standardy. Podle stavu dřívějších mladých výsadeb v aleji je zřejmé, že péče o ně dle této koncepce není dodržována. Koncepce navíc zcela pomíjí provádění jakékoliv péče o stávající staré stromy.

Do řízení byl na popud spolku Pankrácká společnost zaslán posudek znalce Ing. Tomáše Forala a dodatek k tomuto posudku. V posudku je obecně hodnocen zdravotní stav stromů jako dobrý. Některé zdravotní řezy v minulosti byly provedeny nevhodně, u většiny viditelných poškození je však možné jejich ošetření. Většina dřevin má dlouhodobou perspektivu v řádu deset a více let. Znalec doporučuje bezodkladné odstranění břechťanu a ořez suchých větví (pozn. toto již bylo provedeno), ve vhodném období pak provedení odborného ošetření všech stávajících stromů. Konkrétně se pak znalec vyjadřuje pouze k některým stromům: na str. 9 a 14 posudku dva suché stromy (A01330 a další blízký suchý strom mimo alej – nejsou předmětem řízení) doporučuje pokácet. Strom se zlomenou kosterní větví, podle fotografie identifikovaný jako A01389, doporučuje také pokácet, stabilizace by byla náročná. Jako nejméně vitální, s perspektivou pouze 3 – 5 let, znalec na str. 11 posudku označuje strom, podle fotografie identifikovaný jako A01380. Na str. 12 znalec konstatuje, že zlomená kosterní větev lze ošetřit, není zřejmé, zda se popis týká stále stejného stromu. Na str. 12 dole znalec potvrzuje výskyt dřevomoru kořenového u pařezu, identifikovaného jako A01373. Na str. 13 posudku znalec doporučuje kácení lípy s plodnicí kořenovníku vrstavnatého. Při ohledání byla tato lípa podle plodnice identifikována jako A01376 (není předmětem řízení), dendroložka magistrátu plodnici určila jako troudnatec, výskyt nasvědčuje hnilobě kmene v této oblasti. Na str. 15 znalec doporučuje pokácet lípu s poškozením kmene, podle fotografie je to strom A01352. Dále znalec na str. 16 – 20 uvádí fotografie poruch větvení a poranění stromů, které by bylo možné ošetřit či umístit dynamickou vazbu, na fotografiích jsou pravděpodobně stromy A01331, A01407 (není předmětem řízení) a další, které není možné dle fotografií identifikovat. V dodatku ke znaleckému posudku jsou uvedeny potíže s identifikací některých stromů dle situačního plánu. Na str. 2 – 4 dodatku jsou fotografie suchého stromu A01330 (není předmětem řízení), mylně uváděného jako A01331. Na str. 5 – 6 dodatku je dokumentováno tlakové větvení u mladého stromu A01328 (není předmětem řízení), znalcem mylně označeného jako A01329. Na str. 7 – 9 dodatku jsou fotografie lípy, popisované jako A1405, fotografie však této lípě neodpovídají, pravděpodobně se jedná o lípu A01407 (podle uličních fotografií na mapy.cz), což je první lípa v aleji (není předmětem řízení). Dále na str. 10 jsou fotografie mladých stromků s poškozenou borkou a zaškrceným kmínkem.

III. odůvodnění přijatého řešení

Krajský úřad na základě svých zjištění z ohledání na místě vyhodnotil estetický a funkční význam dřevin. Jednotlivé stromy v aleji, pokud by byly hodnoceny odděleně, mají estetický význam průměrný vzhledem k tomu, že rostou v zapojení alejové řady a jejich koruny mají

habitus stromů rostoucích v zapojeném porostu. Význam jednotlivých stromů vynikne až při jejich hodnocení v kontextu celé aleje. Estetický význam aleje jako celku je mimořádný vzhledem k její délce, počtu stromů, jejich stáří, plné zapojení korun vytvářející klenbu. Alej El. Krásnohorské bezesporu patří k nejvýznamnějším alejím města Ústí nad Labem.

Podobně funkční význam jednotlivých stromů zdaleka nedosahuje významu aleje jako celku. Význam aleje jako celku pak spočívá v plnění historické a urbanistické funkce (alej u staré úvozové cesty, rozčlenění zástavby, pobytové a rekreační místo, pěší spojovací komunikace), hygienické, meliorační a mikroklimatické funkce (protierozní, zvlhčování vzduchu, snižování prašnosti, mírnění teplotních rozdílů, uvolňování silic), ekologické funkce (biotop pro druhy hmyzu, ptáků, savců, hub).

Z uvedeného vyplývá, že kácení jednotlivého stromu, až na výjimky nadprůměrných jedinců, bude mít velmi malý vliv na estetický a funkční význam aleje jako celku. Kácení většího počtu stromů však může tyto významy již značně ovlivnit.

Alej je velmi frekventovanou pěší komunikací. V souladu s povinností prevence dle § 2900 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, je vlastník povinen zabránit či alespoň co nejvíce omezit riziko vzniku újmy na životě, zdraví či majetku, a to přiměřeně ke konkrétní situaci. V tomto případě vzhledem k tomu, že alej je veřejnou komunikací, která je chodci využívaná prakticky neustále, je potřeba zajištění provozní bezpečnosti stromů zvýšená. U některých stromů byly při ohledání zjištěny závažné defekty, které ohrožují jejich provozní bezpečnost. Jsou to následující stromy:

A01335, obvod kmene 182 cm. V tabulce přiložené k žádosti je strom hodnocen: provozní bezpečnost 2 (zhoršená), poškozený habitus, silně proschlá, jedná se o torzo, hniloba v ranách, mrazové kýly, perspektiva c (neperspektivní), naléhavost zásahu 1 (vysoká priorita). Při ohledání bylo zjištěno, že celý strom je nahnutý na stranu, má ustupující jednostrannou korunu. Celkový vzrůst stromu a objem koruny je v rámci aleje podprůměrný. Vzhledem k náklonu stromu a jednostranné koruně má strom sníženou stabilitu a zhoršenou provozní bezpečnost. Strom neobrustá sekundárními výhony k nahrazení chybějící části koruny, nelze tedy předpokládat jeho dostatečnou vitalitu na to, aby se po případném zásahu (ošetření) charakteristiky stromu v budoucnu vylepšily. Estetický význam stromu je vzhledem k náklonu a jednostranné koruně podprůměrný. Funkční význam je také podprůměrný vzhledem k podprůměrnému vzrůstu a menší listové ploše. Důvody pro povolení kácení – špatný zdravotní stav a snížená provozní bezpečnost – byly v rámci řízení prokázány a převyšují význam stromu a zájem na jeho zachování.

A01343, obvod kmene 257 cm. V tabulkovém přehledu je strom hodnocen: provozní bezpečnost 2, puklina na kmene od báze až do výšky 2 m, na protilehlé straně je také puklina, doupný strom, ulomené větve v koruně, silně proschlý, další dutiny s pokročilou hnilobou v koruně stromu, perspektiva c, naléhavost 1. Při ohledání bylo potvrzeno, že kmenem stromu podélně probíhá puklina, viditelná na obou protilehlých stranách kmene. Soudržnost kmene a statika celého stromu je tedy vážně narušena. Nebezpečí statického selhání je na pohled zřejmé a není možné je eliminovat vazbou, ořezem nebo jiným způsobem. Vzrůst tohoto stromu je v rámci aleje nadprůměrný, stejně jako je nadprůměrný jeho funkční a estetický význam. Závažné narušení statiky tohoto stromu je však v tomto případě jednoznačně prokázáno a představuje závažný důvod pro povolení kácení.

A01352, obvod kmene 220 cm, hodnocení stromu: provozní bezpečnost 1 (dobrá), ulomená kosterní větve, proschlý, puklina na kmene, dutina v rozsoše větvení, perspektiva c, naléhavost 2 (střední priorita). Při ohledání byly zjištěny trhliny na kmene s uvolněnou kůrou, značící pokročilou destrukci kmene, aktuální provozní bezpečnost je tedy ohodnocena 3 – výrazně zhoršená. Tento strom je uveden i ve znaleckém posudku na str. 15 s popisem: jedna z velmi poškozených lip v nasazení koruny i poškození kmene, měla by být pokácená. Vzrůstem je tento strom v rámci aleje průměrný, s mírně nadprůměrným estetickým a funkčním významem vzhledem k hustému olistění, patrně vlivem toho, že strom roste u

proluky za spojovací cestou a je tedy dlouhodobě více osluněn než ostatní stromy v alejové řadě. Závažné narušení statiky tohoto stromu je však i v tomto případě jednoznačně prokázáno a představuje závažný důvod pro povolení kácení.

A01369, obvod kmene 205 cm, hodnocení stromu: provozní bezpečnost 2, silně proschlý, odumírá, dutina na kmeni osídlená vosami, perspektiva c, naléhavost 1. Při ohledání bylo zjištěno, že dutina je v místě praskliny, vedoucí od místa odřezané větve. Dřívější ořez tedy patrně byl proveden chybně tak, že voda zatékala dovnitř rány a iniciovala rozvoj hniloby. Současný stav zřetelně svědčí o poruše, probíhající celou spodní částí kmene a narušující statiku stromu. Vzdrost tohoto stromu je v rámci aleje průměrný, s průměrným estetickým a funkčním významem. Závažné narušení statiky je závažným důvodem pro povolení kácení.

A01371, obvod kmene 192 cm, hodnocení stromu: provozní bezpečnost 2, zlámané větve, suché větve, prosychá, tlakové vidlice, puklina na kmeni po vylomené větvi, perspektiva c, naléhavost 1. Při ohledání byly zjištěny rozsáhlé podélné otevřené dutiny („kanoe“) pouze se zbytkovým dřevem po obvodu na dvou ze tří kosterních větví. Tyto rozsáhlé dutiny v šikmo postavených kosterních větvích snižují jejich pevnost a odolnost k namáhání při zdolávání povětrnostních vlivů, působí zatékání dešťové vody do kmene a představují tak vstupní místo pro rozvoj infekce. Spolu s tlakovým větvením těchto kosterních větví představují viditelné narušení provozní bezpečnosti stromu a jsou závažným důvodem pro povolení kácení tohoto stromu. Vzdrost tohoto stromu lze vyhodnotit jako průměrný, s průměrným estetickým a funkčním významem.

A01389, obvod kmene 181 cm, hodnocení stromu: provozní bezpečnost 0 (bez patrných mechanických poškození), suché větve, hniloba v ranách, ústup koruny, suchá kosterní větev, sekundární obrost na kmeni, perspektiva c, naléhavost 2. Při ohledání bylo zjištěno, že suchá kosterní větev byla již odříznuta, na stromu zbývá již jen jedna kosterní větev, bez obrázení výmladků, čili strom je polovičním torzem a odumírá. Podle fotografie se jedná o strom na str. 10 znaleckého posudku, kdy znalec konstatuje, že stabilizace stromu by byla náročná a perspektiva stromu snižená, znalec doporučuje strom pokácet. V případě tohoto stromu se tedy shoduje návrh na jeho kácení dle žádosti se zjištěním při ohledání i s doporučením znaleckého posudku. Vzdrost tohoto stromu je silně podprůměrný a asymetrický, z čehož vyplývá jeho podprůměrný estetický i funkční význam.

A01392, obvod kmene 171 cm, hodnocení stromu: provozní bezpečnost 2, torzo porostlé břečťanem, perspektiva c, naléhavost 1. Při ohledání bylo zjištěno, že ze stromu zůstává jen několik větví, jinak je torzo zcela porostlé břečťanem, který zatím i přes osekání nesesychá. Kmen neobrustá výmladky, strom je ve fázi odumírání. Kvůli břečťanu nejsou vidět případné defekty na kmeni torza, vzhledem k pokročilému stadiu odvětvení a rozpadu koruny je však ohrožení pádem dalších odumřelých větví nebo celého kmene vysoké. Habitus stromu je zcela potlačen, estetický i funkční význam podprůměrný.

U výše uvedených stromů inv.č. A01335, A01343, A01352, A01369, A01371, A01389, A01392 byly zjištěny závažné poruchy stability nebo pokročilá fáze odumírání, které za současného stavu i bez rozvoje dalších varovných příznaků mohou zapříčinit náhlý pád stromu. Z důvodu vysoké frekvence pohybu osob a tedy velkých nároků na provozní bezpečnost této aleje je zajištění bezpečnosti závažným důvodem, který převažuje nad zájmem ponechání stromů. Zjištěné závady jsou výše pro jednotlivé stromy konkrétně popsány, byly zřetelně viditelné při ohledání na místě a o jejich existenci nejsou pochyby. Většinou se shodují jak s údaji uvedenými v žádosti (uváděná provozní bezpečnost 2 – zhoršená), tak v některých případech se znaleckým posudkem (stromy A01352, A01389). Proto krajský úřad výrokem č. 1 potvrdil rozhodnutí magistrátu o povolení jejich kácení.

Zároveň krajský úřad stanovil časové omezení kácení tak, aby kácení bylo prováděno v době vegetačního klidu a zároveň mimo období zimování netopýrů, tedy pouze v období jejich jarních nebo podzimních přeletů. K žádosti nebyl přiložen zoologický posudek, pouze je konstatováno, že nebyly nalezeny známky výskytu zvláště chráněných druhů, vzhledem

k charakteru dutin se nejedná o typický biotop chráněných saproxylických brouků. Krajský úřad k tomu konstatuje, že na základě ohledání lze potvrdit charakter dutin ve spodních částech kmenů obecně jako zamokřených a zastíněných a tudíž výskyt zvláště chráněných druhů hmyzu v nich je nepravděpodobný. Ve vyšších částech kmene nebo koruny se však mohou vyskytovat i dutiny, vhodné například jako úkryt pro netopýry, případně i pro hmyz, jeho zjištění je však možné až po pokácení stromů. Proto krajský úřad z důvodu předběžné opatrnosti přijal opatření k ochraně netopýrů i jiných zvláště chráněných druhů tím, že jednak omezil termín kácení mimo období zimování netopýrů, jednak nařídil přítomnost odborně způsobilé osoby při kácení stromů, tato osoba provede prohlídku kmenů na výskyt zvláště chráněných druhů a v případě pozitivního nálezu na místě stanoví neodkladná opatření k jejich ochraně.

Krajský úřad dále vyhodnotil ekologickou újmu, vzniklou kácením výše uvedených sedmi stromů. Stromy se nachází v aleji, která čítá 82 vzrostlých stromů. Stromy ke kácení nejsou umístěny vedle sebe, ale nacházejí se roztroušeně podél celé aleje, v aleji tedy nevznikne delší souvislá proluka. Většina ze stromů s povoleným kácením jsou vzrůstově průměrné až podprůměrné, jejich koruna je často již silně redukována, estetický i funkční význam podprůměrný, a tedy ekologická újma způsobená kácením těchto stromů je nízká. Výjimkou jsou stromy A01343 a A01352, které jsou vyhodnoceny v rámci aleje jako nadprůměrné. Celkově však nebude narušena integrita aleje jako celku, zbylé stromy v aleji budou i nadále plnit veškeré funkce, vyjmenované výše ve vyhodnocení estetického a funkčního významu. Krajský úřad proto hodnotí ekologickou újmu vzniklou kácením jmenovaných sedmi stromů jako poměrně nízkou.

Ke kompenzaci újmy vzniklé kácením stromů magistrát původně uložil náhradní výsadbu 45 ex. lípy velkolisté, které měly být vysazeny do existujících proluk i do proluk vzniklých povoleným kácením. Krajský úřad při ohledání zjistil, že u dřívějších výsadeb aleji byla zanedbána následná péče a nové stromky v aleji nemají zajištěny vhodné podmínky pro zdárný růst, dlouhodobou perspektivu na daném stanovišti a budoucí náhradu funkcí pokácených vzrostlých stromů. Za této situace není účelné ukládat další náhradní výsadbu mezi vzrostlé alejové stromy. Krajský úřad proto redukoval počet stromů pro náhradní výsadbu na 8 ex. lípy velkolisté a umístil je pouze do spodní části aleje, mezi křížení s ulicemi Veleslavínova a Na Vyhlídce. V této části se podle vytyčovacího plánu nachází pouze 6 alejových stromů, převažují zde proluky a tato část již vizuálně ani netvoří souvislou alejovou řadu. Zároveň zde mladé stromky budou mít vhodné stanovištní podmínky, včetně dostatečného oslunění. Novou výsadbou tak ke stávajícím cca 500 m aleje přibude dalších cca 150 m jednostranné aleje ve spodní části. Ekologická újma tím bude dostatečně kompenzována.

Krajský úřad dále při ohledání zjistil, že strom A01350 již na stanovišti není. Mělo se jednat o pahýl mladé lípy s obvodem kmene 10 cm, podle fotografie ulomený ve výšce cca 0,5 m nad zemí. Žádost o kácení tohoto pahýlu se stala zjevně bezpředmětnou, proto krajský úřad výrokem č. 2 část rozhodnutí, týkající se tohoto pahýlu, ruší a řízení v této věci zastavuje.

Pro zbylé stromy, u kterých bylo žádáno kácení, krajský úřad výrokem č. 3 rozhodnutí o povolení jejich kácení zrušil a řízení vrátil magistrátu k novému projednání. Důvodem je skutečnost, že potřeba kácení těchto stromů, tedy zejména zdravotní důvody, nebyly v tomto řízení jednoznačně prokázány. Dále kácením všech navržených 26 stromů by byla z aleje odstraněna téměř třetina současných vzrostlých stromů, což by byl významný zásah do celistvosti aleje. Takto rozsáhlé kácení, které je fakticky první fází kompletní obnovy celé aleje, musí být odůvodněno ucelenou koncepcí další péče o celou alej. Jak již bylo výše uvedeno, koncepční materiál „Návrh rekonstrukce ul. Elišky Krásnohorské k.ú. Ústí nad Labem“, dodaný žadatelem, neobsahuje žádné zásady péče o stávající alejové stromy, stanovištní podmínky mladých výsadeb jsou nevyhovující a současná péče o tyto výsadby je

naprosto nedostatečná. Nově vysazené stromy tak nemají perspektivu ani v budoucnu nahradit stávající vzrostlé alejové stromy.

Magistrát v novém projednání vyzve žadatele k doplnění ucelené koncepce péče o alej, která bude mimo jiné řešit následující problematiku:

- zásady péče o stávající vzrostlé stromy, intervaly jejich kontrol a ošetřování, případné použití přístrojového měření u vybraných stromů s podezřením na skryté vady / dutiny, vytipování jedinců, kteří mají dlouhodobou perspektivu přežití na stanovišti a měla by se na ně soustředit speciální péče včetně např. instalace dynamických vazeb, případně odůvodnění, že žádné takové hodnotné stromy se v aleji nenacházejí;
- zoologický průzkum aleje, zaměřený zejména na netopýry a dutinové druhy hmyzu, výsledky tohoto průzkumu by se měly odrazit ve vytipování zvláště hodnotných stromů a péči o ně podle předchozího bodu;
- zhodnocení faktorů zhoršujících zdravotní stav stromů a stanovištní podmínky nových výsadeb (např. výskyt dřevokazných hub, břečťanu, zídky v bezprostřední blízkosti kmenů, zimní ošetření komunikací apod.) a návrhy na zmírnění jejich negativního vlivu;
- koncepce péče o mladé výsadby, včetně konkrétních termínů pro jejich kontroly a ošetření.

Poté magistrát opětovně vyhodnotí závažnost důvodů pro kácení v kontextu zájmu na dlouhodobém zachování aleje a průběžného plnění všech jejích funkcí.

IV. vypořádání odvolacích námitek a připomínek účastníků řízení

Spolek Pankrácká společnost z.s. podala nejdříve blanketní odvolání. Poté dne 18. 7. 2019 doplnila odvolací námítky. Dále se do odvolacího řízení vyjádřil spolek Ústecké šrouby dne 28. 9. 2019 a dne 14. 10. 2019. Dne 17. 10. 2019 se Pankrácká společnost připojila s vyjádřením Ústeckých šroubů. Spolky uplatnily následující připomínky:

- Pankrácká společnost namítá, že v řízení nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti dle § 3 spr. řádu a všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu dle § 50 odst. 2 spr. řádu, nebylo provedeno řádné vyhodnocení funkčního a estetického významu u jednotlivých stromů, spolek zadal znalecký posudek, který vypořádá otázky provozní bezpečnosti dřevin, zdravotního stavu, společenské hodnoty jednotlivých stromů i celého stromořadí, posudek bude předložen do konce srpna 2019, spolek s odkazem na judikaturu žádá, aby mu bylo umožněno provedení důkazu jím předloženým znaleckým posudkem. Nebyla vyhodnocena ekologická újma vzniklá kácením jako podklad pro stanovení náhradní výsadby, spolek upozorňuje na metodiku výpočtu ekologické újmy dle AOPK.

Krajský úřad pro ověření skutečného stavu ohledal předmět řízení (dotčené stromy) na místě. U sedmi stromů došel k závěru, že jejich stav závažný a natolik ohrožuje provozní bezpečnost, že jsou dány závažné důvody pro povolení jejich kácení. Stav stromů byl zřetelně viditelný při ohledání a v těchto sedmi případech se většinou shoduje s tabulkovým hodnocením stromů dle žádosti, ve dvou případech i se znaleckým posudkem (k ostatním z těchto sedmi stromů se znalec konkrétně nevyjádřil). O stavu těchto stromů tedy nejsou důvodné pochybnosti. Krajský úřad pak provedl vyhodnocení funkčního a estetického významu jak aleje jako celku, tak těchto jednotlivých stromů. Krajský úřad tedy ve shodě s připomínkami Pankrácké společnosti doplnil řízení o jimi namítané chybějící údaje. Zároveň krajský úřad dal spolku dostatečnou dobu k předložení znaleckého posudku, když s vydáním rozhodnutí počkal až do dnešního dne. Do tohoto data byl do řízení zaslán znalecký posudek a jeho dodatek. Oba tyto dokumenty se konkrétně vyjadřují pouze k některým stromům, krajský úřad závěry znaleckého posudku ve svém rozhodnutí zohlednil. Pro stromy, u nichž důvody pro jejich kácení nebyly jednoznačně prokázány při ohledání, krajský úřad rozhodnutí zrušil a řízení vrátil k novému projednání, u většiny dotčených stromů tedy vyhověl odvolacím námítkám. U sedmi stromů, pro které potvrdil rozhodnutí o jejich kácení, pak vyhodnotil ekologickou újmu, vzniklou jejich kácením, a stanovil

odpovídající náhradní výsadbu, jak je již výše odůvodněno. Metodiku AOPK přitom nevyužil, neboť v tomto případě dostatečně nezohledňuje kontext kácených stromů.

- *Ústecké šrouby ve vyjádření ze dne 28. 9. uvádějí, že se ztotožňují s námitkami Pankrácké společnosti (tyto byly již výše vypořádány), zadaly vlastní znalecký posudek s termínem dodání do listopadu 2019 a navrhují, aby krajský úřad vyčkal na tento posudek nebo i bez něj rozhodnutí magistrátu zrušil a vrátil k novému projednání.*

Krajský úřad u většiny stromů vyhověl námitkám spolku a řízení o jejich kácení vrátil k novému projednání. U sedmi stromů, jejichž stav byl prokázán při ohledání, potvrdil rozhodnutí magistrátu, jak je výše odůvodněno.

- *Ústecké šrouby ve vyjádření ze dne 14. 10. uvádějí, že při místním šetření krajského úřadu došlo ke zjištění chyby v číslování stromů a v některých charakteristikách (hodnocení naléhavosti kácení) a neexistence jednoho ze stromů. Dále se zjistilo, že zákresy stromů v situačním plánu nejsou přesné v pozici jednotlivých stromů vůči jiným stromům, z toho vyplynulo určité zmatení účastníků řízení i znalce. Za této situace je nereálné, aby se spolek v řádu dnů vyjádřil. Od vydání napadeného rozhodnutí se změnil stav stromů, byl přesekán břečťan a ořezány suché větve, mělo by se vyčkat, jak na zásahy stromy zareagují. Spolek navrhuje rozhodnutí zrušit a vrátit k novému projednání. K tomuto vyjádření se dne 17. 10. připojila také Pankrácká společnost.*

Lze potvrdit, že při ohledání nejprve došlo k chybné identifikaci stromů A01338, A01339 a A01340. Hned poté byl ale omyl odhalen, způsoben byl tím, že v proluce mezi stromy A01337 a A01338 rostou další dřeviny, které však nejsou zařazeny mezi alejové a není jim přiřazeno inventární číslo. V dalším však již žádné pochybnosti nevznikly. V rámci jedné řady jsou zákresy stromů v plánu umístěny prostorově správně, poněkud prostorově posunutě mohou být vzhledem ke stromům v druhé alejové řadě. V žádosti byly stromy identifikovány kromě plánu také tabulkovým popisem stromů a fotografiemi, s využitím všech těchto podkladů bylo možné jednotlivé stromy jednoznačně identifikovat. Pro další usnadnění identifikace a zamezení chyby při kácení byly při ohledání čísla stromů nastříkána na jejich kmenech sprejem. Neexistující strom byl odlomený pahýl z mladé výsadby, který mohl zmizet z různých příčin kdykoliv. Ze stromů, u kterých bylo tímto rozhodnutím potvrzeno povolení ke kácení, došlo ke zhoršení hodnocení provozní bezpečnosti pouze u stromů A01352 a A01389, u kterých došlo ke zhoršení, oba tyto stromy doporučuje pokácet i znalec. U ostatních stromů s povoleným kácením se hodnocení oproti žádosti nezměnilo. Krajský úřad u většiny stromů vyhověl námitkám spolku, rozhodnutí o povolení jejich kácení zrušil a vrátil k novému projednání. Pouze u stromů, u kterých byly závažné důvody ke kácení jednoznačně potvrzeny i při ohledání, kácení potvrdil.

POUČENÍ

Toto rozhodnutí je konečné a podle § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, se proti němu nelze odvolat.

RNDr. Tomáš Burian

vedoucí oddělení životního prostředí

Rozdělovník:

Statutární město Ústí nad Labem, Velká Hradební 8, 401 00 Ústí nad Labem (DS) – k rukám vedoucího oddělení údržby majetku

Stop tunelům z.s., Na Valech 3, 400 01 Ústí nad Labem (DS)

Ústecké šrouby z.s., Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem (DS)

Pankrácká společnost z.s., Hudečkova 12/1097, 140 00 Praha 4 (DS)

Na vědomí:

Magistrát města Ústí nad Labem, odbor životního prostředí